

GUVERNUL REPUBLICII MOLDOVA

HOTĂRÂRE nr. _____

din _____ 2024

cu privire la aprobarea proiectului de Lege pentru modificarea unor
acte normative (*aspecte organizatorice privind sistemul judecătoresc și Institutul
Național al Justiției*)

Guvernul HOTĂRĂȘTE:

Se aprobă și se prezintă Parlamentului spre examinare proiect de Lege pentru
modificarea unor acte normative (*aspecte organizatorice privind sistemul
judecătoresc și Institutul Național al Justiției*).

Prim-ministru

Contrasemnează:
Ministrul justiției

LEGE
pentru modificarea unor acte normative
(aspecte organizatorice privind sistemul judecătoresc și Institutul Național al Justiției)

Parlamentul adoptă prezenta lege organică.

Art. I. – Legea nr. 544/1995 cu privire la statutul judecătorului (republicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2013, nr. 15–17, art. 63), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:

1. La articolul 6 alineatul (1) litera c¹) textul „mai mare de 8” se substituie cu textul „mai mare sau egală cu 8,00”.

2. La articolul 6² alineatul (4) după cuvintele „procedura de includere” se completează cu cuvintele „și de excludere”.

3. La articolul 8 alineatul (3²) litera a) se completează cu cuvintele „cu excepția situațiilor stabilite în Codul de etică și de conduită profesională al judecătorului;”.

4. Articolul 9:

alineatul (8) se completează cu propoziția: „Candidatul își poate prezenta în scris opinia referitor la informația din înscrisurile respective, în termen de 5 zile lucrătoare.”

la alineatul (10) după cuvântul „candidaților” se completează cu cuvintele „la funcția de judecător și la promovarea în instanță superioară.”.

5. La articolul 12 alineatul (6), se completează cu textul „alin. (1).”.

6. La articolul 25:

alineatul (1) se completează cu litera j¹) cu următorul cuprins:

„j¹) refuzului nemotivat al judecătorului de a-și verifica starea de sănătate în condițiile art. 6¹”;

alineatul (2) se completează cu textul „Judecătorul se consideră eliberat din funcție din data indicată în cererea de demisie, dacă aceasta este acceptată de Consiliul Superior al Magistraturii, din data indicată în hotărârea de eliberare din funcție sau, după caz, din data atingerii plafonului de vîrstă.”

Art. II. – Legea nr. 947/1996 cu privire la Consiliul Superior al Magistraturii (republicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2013, nr. 15–17, art. 65), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:

1. La articolul 4 alineatul (2), litera c²) se abrogă.

2. Articolul 6 se completează cu litera d¹) cu următorul cuprins:

„d¹) în perioada dintre ședințele Consiliului emite dispoziții privind delegarea judecătorilor și inspectorilor-judecători, pentru participare la seminare, conferințe, cursuri de instruire și deplasări în interes de serviciu, care ulterior sunt aprobate la ședința Plenului Consiliului;”.

3. Articolul 7¹ :

alineatul (6), litera c) se abrogă;

se completează cu alineatul (8) cu următorul cuprins:

„(8) Inspectorii-judecători beneficiază de instruire continuă în mod gratuit, în modalitatea și limitele stabilite de lege.”

4. Articolul 15 se completează cu alineatul (2¹) cu următorul cuprins:

„(2¹) În cazul suspendării mandatului de membru al Consiliului Superior al Magistraturii sau în cazul absenței motivate a acestuia de la serviciu, timp de mai mult de 2 luni, în perioada respectivă mandatul acestuia poate fi exercitat de către membrul supleant ales în condițiile art. 3 alin. (4).”.

5. Articolul 20:

alineatul (2) se abrogă;

alineatul (3²) va avea următorul cuprins:

„(3²) Participarea la concursul pentru promovarea într-o instanță superioară, transferarea la o instanță judecătorească de același nivel a membrilor Consiliului Superior al Magistraturii din rîndul judecătorilor, precum și a judecătorilor detașați la Secretariatul Consiliului Superior al Magistraturii, se interzic pe perioada exercitării mandatului și timp de 6 luni după expirarea termenului pentru care a fost detașat.”

alineatul (4) va avea următorul cuprins:

„(4) Promovarea judecătorului la o instanță superioară se face numai cu acordul acestuia, prin concurs, la propunerea Consiliului Superior al Magistraturii, de către Președintele Republicii Moldova. Transferul judecătorului la o instanță de același nivel sau la o instanță inferioară se face numai cu acordul acestuia, de către Consiliul Superior al Magistraturii.”;

alineatul (6) se abrogă;

alineatul (7) se abrogă.

6. La articolul 25:

alineatul (1) se completează cu textul „ , fără respectarea procedurii prealabile”;

alineatul (2) și (3) se abrogă;

Art. III. – Articolul 4 alineatul (4) din **Legea nr. 1585/1998 cu privire la asigurarea obligatorie de asistență medicală** (Monitorul Oficial al Republicii

Moldova, 1998, nr. 38-39, art. 280), cu modificările ulterioare, se completează cu litera b¹) cu următorul cuprins:

„b¹) audienții cursurilor de formare inițială a candidaților la funcțiile de judecător și de procuror.”.

Art. IV. – La punctul 4) din Anexa nr. 1 la **Legea nr. 1593/2002 cu privire la mărimea, modul și termenele de achitare a primelor de asigurare obligatorie de asistență medicală** (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2003, nr. 18-19, art. 57), cu modificările ulterioare, cuvintele „inclusiv audienții cursurilor de formare inițială a judecătorilor și a procurorilor” se exclud.

Art. V. – **Legea nr. 152/2006 privind Institutul Național al Justiției** (republicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2016, nr. 387, art. 789), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:

1. La articolul 2 alin. (1), după cuvintele „a consilierilor de probațiune” se completează cu cuvintele „a inspectorilor”.

2. Articolul 7:

alineatul (1) se completează cu litera b¹) cu următorul cuprins:

„b¹) aprobă Regulamentul cu privire la evaluarea performanțelor profesionale ale directorului;”;

se completează cu litera e¹) cu următorul cuprins:

„e¹) evaluează activitatea directorului în condițiile art. 9 alin. (2¹);”.

3. La articolul 9:

alineatul (1¹):

la litera a), cuvintele „, administrație publică sau management ori echivalentul acesteia” se exclud;

litera d) va avea următorul cuprins:

„d) anterior nu i-a fost constatată vinovăția pentru săvârșirea unei infracțiuni;”

la litera e), cifra „70” se substituie cu cifra „65”;

la alineatul (2):

cuvintele „demis din funcție” se substituie cu cuvintele „eliberat din funcție, în baza hotărârii Consiliului”;

după cuvântul „disciplinare” se completează cu cuvântul „repetate.”;

se completează cu alineatul (2¹) cu următorul cuprins:

„(2¹) Evaluarea calificării directorului se efectuează o dată la doi ani, conform regulamentului aprobat de Consiliu, în baza următoarelor criterii:

a) competența profesională;

b) competență organizatorică;

c) integritatea;

d) comunicarea internă și externă.”;

se completează cu alineatul (2²) cu următorul cuprins:

„(2²) Dacă urmare a evaluării indicate la alin. (2¹) directorului i-a fost atribuit calificativul „nesatisfăcător”, acesta este eliberat din funcție.”;

la alineatul (3) cuvintele „din rândul conducătorilor subdiviziunilor Institutului, numită, cu acordul scris al acesteia, prin hotărâre a Consiliului ”, se substituie cu cuvintele „desemnată de ministrul justiției, cu acordul scris al acesteia”.

4. La articolul 11 alineatul (5):

litera d) va avea următorul cuprins:

„d) se bucură de o reputație ireproșabilă;

se completează cu litera d¹) cu următorul cuprins:

„d¹) anterior nu i-a fost constatată vinovăția pentru săvârșirea unei infracțiuni;”

litera e) va avea următorul cuprins:

„e) nu are, în ultimii 5 ani, în cazierul privind integritatea profesională, înscrieri cu privire la rezultatul negativ al testului de integritate profesională pentru încălcarea obligației prevăzute la art.7 alin.(2) lit. a) din Legea nr. 325/2013 privind evaluarea integrității instituționale;

se completează cu litera f) cu următorul cuprins:

„f) anterior nu a fost sancționat disciplinar.”.

5. La articolul 15:

alineatul (2) litera c) va avea următorul cuprins:

„c) după caz, copia de pe carnetul de muncă sau copia actului care atestă vechimea în muncă, în cazul în care candidatul deține una din acestea.”

6. La articolul 16:

alineatul (1¹) va avea următorul cuprins:

„(1¹) Comisiile pentru examenele de admitere sunt create pe perioada desfășurării concursului. Fiecare comisie de admitere este formată din 7 membri și 3 membri supleanți, dintre care doi judecători și un judecător supleant desemnați de Consiliul Superior al Magistraturii, doi procurori și un procuror supleant desemnați de Consiliul Superior al Procurorilor, precum și trei membri și un membru supleant numiți din rândul profesorilor universitari care dețin titlul de doctor în drept sau unul superior acestuia din domeniile de drept ale disciplinelor incluse în probele de concurs. Profesorii universitari sunt selectați de către Consiliu.”;

la alineatul (4), textul „alin. (1)” se substituie cu textul „alin. (1¹).”.

7. Articolul 17:

alineatul (2) va avea următorul cuprins:

„(2) Pentru fiecare probă, participantul la concurs este evaluat cu note de la 1 la 10. Comisiile de admitere evaluează răspunsurile candidatului în cadrul probei orale, potrivit specializării acestora. Nota probei orale este formată din media notelor tuturor membrilor Comisiilor de admitere. Se consideră că participantul a promovat proba orală sau scrisă dacă acesta a obținut minimum nota 7 (șapte) la fiecare din ele. La calcularea notei finale a fiecărui candidat pentru examenul de admitere, se va face media notelor obținute de acesta la proba scrisă și proba orală.”;

la alineatul (5) cuvântul „Comisia” se substituie cu cuvântul „Comisiile”.

8. Articolul 18:

la alineatul (1), cuvintele „în ziua încheierii acestora” se substituie cu cuvintele „nu mai târziu 24 de ore de la încheierea acestora”;

la alineatul (2), textul „care se desemnează de Consiliu în condițiile art. 16 alin. (1) și (3)” se substituie cu textul „care este formată din 7 membri, în baza hotărârii Consiliului. Prevederile art. 16 alin. (1¹) și (3) se aplică în mod corespunzător.”.

9. La articolul 19 alineatul (1), cuvintele „este obligată” se substituie cu cuvintele „depune o declarație prin care se obligă”.

10. Articolul 24:

la alineatul (2) propoziția „Stagiile de practică pot fi desfășurate în alte instituții publice, precum și sub îndrumarea unui avocat.”, se exclude;

la alineatul (3) cuvintele „și avocatul” se exclude.

11. Articolul 25:

la alineatul (2) litera d), se abrogă;

la alineatul (3) cuvintele „poate fi exmatriculat” se substituie cu cuvintele „este exmatriculat”.

12. Articolul 26:

alineatul (2) va avea următorul cuprins:

„(2) Din componența Comisiei pentru examenul de absolvire nu pot face parte: membrii Consiliului Institutului, membrii Consiliului Superior al Magistraturii, ai Consiliului Superior al Procurorilor, ai organelor din subordinea Consiliului Superior al Magistraturii, ai organelor din subordinea Consiliului Superior al Procurorilor, ai Comisiei pentru examenele de admitere. Membrii Comisiei pentru examenele de absolvire semnează declarații pe propria răspundere în acest sens.”;

alineatul (2¹) se abrogă;

se completează cu alineatul (7¹) care va avea următorul cuprins:

„(7¹) Se consideră că au absolvit Institutul Național al Justiției, audienții a căror medie generală, exprimată până la sutimi este mai mare sau egală cu 8,00, în caz contrar audientul este obligat să restituie bursa în condițiile alin. (7).” .

13. Articolul 27:

la alineatul (1) cuvintele „de la solicitare” se substituie cu cuvintele „de la eliberarea atestatului”;

alineatul (2) va avea următorul cuprins:

„(2) Absolventul Institutului este obligat să restituie bursa achitată pe perioada formării inițiale dacă:

a) nu își onorează obligația prevăzută la alin. (1);

b) nu participă la concursul pentru suplinirea funcției de judecător sau procuror timp de 5 ani din momentul includerii în Registru, cu excepția situației în care au existat circumstanțe obiective neimputabile absolventului;

c) refuză a treia oară să accepte funcția care îi revine în urma concursului;

d) a activat în funcția de judecător sau procuror mai puțin de 3 ani.”

se completează cu alineatul (2¹) cu următorul cuprins:

„(2¹) Nu este obligat să restituie bursa achitată pe perioada formării inițiale absolventul Institutului, care după absolvire, activează în serviciul public (în specialitate juridică) cel puțin 3 ani, cu condiția participării la concursul pentru suplinirea funcției de judecător sau procuror în termenul stabilit la alin. (2) lit. b) și nu a refuzat de trei ori funcția care îi revine în urma concursului.”

se completează cu alineatul (2²) cu următorul cuprins:

„(2²) După restituirea bursei achitate pe perioada formării inițiale, candidatul are dreptul să participe la concursurile organizate de către Consiliul Superior al Magistraturii sau Consiliul Superior al Procurorilor, doar după prezentarea informației ce confirmă restituirea bursei.”;

alineatul (3) va avea următorul cuprins:

„(3) În cazul nerestituirii bursei menționate la alin. (2), aceasta se încasează în baza hotărârii judecătorești, la cererea Institutului Național al Justiției, în baza informației despre absolvenții care nu și-au onorat obligațiile, recepționate de la Consiliul Superior al Magistraturii sau, după caz, de la Consiliul Superior al Procurorilor.”.

14. Articolul 28:

alineatul (3) va avea următorul cuprins:

„(3) Timp de cel puțin 30 de zile înainte de examen, persoanele menționate la alin. (1) participă la instruirea organizată pentru ele de către institut. Tematica instruirii este stabilită de către Consiliu.”;

alineatul (4) va avea următorul cuprins:

„(4) Comisia pentru examenele de absolvire verifică dacă persoanele care candidează la funcția de judecător sau de procuror în temeiul vechimii în muncă întrunesc condițiile prevăzute la art. 6 alin. (2) din Legea nr. 544/1995 cu privire la statutul judecătorului și, respectiv, la art. 20 alin. (3) din Legea nr. 3/2016 cu privire la Procuratură. Comisia pentru examenele de absolvire va solicita de la Autoritatea Națională de Integritate verificarea declarației de avere, iar de la Centrul Național Anticorupției și Serviciul de Informații și Securitate – informații privind integritatea persoanelor care urmează a fi admise la examenul pentru funcția de judecător sau de procuror în temeiul vechimii în muncă. În cel mult 45 de zile, aceste autorități comunică Institutului constatările lor. Persoanele care întrunesc condițiile prevăzute de lege sunt incluse în lista persoanelor admise la examen.”.

15. În denumirea Capitolului IV, după cuvintele „**A CONSILIERILOR DE PROBAȚIUNE**” se completează cu cuvintele „**A INSPECTORILOR**”.

16. Se completează cu articolul 32¹ cu următorul cuprins:

„**Articolul 32¹**. Formarea continuă a inspectorilor-judecători și a inspectorilor din Inspecția procurorilor

(1) Prevederile art. 32 se aplică în mod corespunzător și procesului de organizare a formării continue a inspectorilor-judecători din Inspecția judiciară și inspectorilor din Inspecția procurorilor din subordinea Consiliului Superior al Procurorilor.

(2) Inspectorii participă la programe de formare continuă, organizate de Institutul Național al Justiției, de cel puțin 40 de ore anual.”.

Art. VI. – Legea nr. 178/2014 cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2014, nr.238–246, art. 557), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:

1. La articolul 4 alineatul (1) litera b), cuvintele „adoptarea unei hotărâri judecătorești” se substituie cu cuvintele „emiterea unui act de dispoziție”.

2. La articolul 29 alineatul (3) cuvintele „Consiliul Superior al Magistraturii” se substituie cu cuvintele „colegiul disciplinar”.

3. La articolul 39 alineatul (1¹) cuvintele „,cu excepția membrilor din oficiu” se exclude.

Art. VII. – Legea nr. 3/2016 cu privire la Procuratură (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2016, nr. 69–77, art. 113), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:

1. La art. 20 alin. (1) lit. e¹) va avea următorul cuprins:

„e¹) are media generală de absolvire a Institutului Național al Justiției sau, în cazul persoanelor menționate la alin. (3), nota medie la examenul susținut în fața Comisiei pentru examenele de absolvire mai mare sau egală cu 8,00.

2. La articolul 23 alineatul (4), textul „60% – nota obținută la examenul susținut în fața Comisiei de absolvire a Institutului Național al Justiției, ”, se substituie cu textul „60% – nota medie generală de absolvire a Institutului Național al Justiției sau, nota obținută la examenul susținut în temeiul vechimii în muncă în fața Comisiei de absolvire a Institutului Național al Justiției,”.

3. La articolul 70 alineatul (1) se completează cu litera f¹) cu următorul cuprins:
„f¹) delegă membrii Consiliului Superior al Procurorilor cu activitatea de bază în Consiliu, membrii Colegiului pentru selecția și evaluarea procurorilor și inspectorii din Inspecția procurorilor pentru participare la seminare, conferințe, cursuri de instruire și deplasări în interes de serviciu;”.

4. Articolul 77 se completează cu alin. (4¹) cu următorul cuprins:

„(4¹) În cazul suspendării mandatului de membru al Consiliului Superior al Procurorilor sau în cazul absenței motivate a acestuia de la serviciu, timp de mai

mult de 2 luni, în perioada respectivă mandatul acestuia poate fi exercitat de către membrul supleant ales în condițiile art. 69 alin. (5).”.

5. Articolul 89¹ se completează cu alineatul (15) cu următorul cuprins:

„(15) Inspectorii beneficiază de instruire continuă în mod gratuit, în modalitatea și limitele stabilite de lege.”.

Art. VIII.– La articolul 3 alineatul (4) din **Legea nr. 147/2023 privind selecția și evaluarea performanțelor judecătorilor** (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2023, nr. 204–207, art. 364), cuvintele „60% constituie nota obținută la examenul susținut în fața Comisiei pentru examenele de absolvire a Institutului Național al Justiției,” se substituie cu cuvintele „60% constituie nota medie generală de absolvire a Institutului Național al Justiției sau, nota obținută la examenul susținut în temeiul vechimii în muncă în fața Comisiei de absolvire a Institutului Național al Justiției,”.

Art. IX.– Dispoziții finale și tranzitorii

(1) Prezenta lege intră în vigoare la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, cu excepția prevederilor art. II pct. 3, art. III, art. IV, art. V pct. 14, 15 și art. VII pct. 5, care vor intra în vigoare la 1 ianuarie 2025.

(2) Până la numirea în funcție a 2/3 din membrii Colegiului disciplinar din cadrul Consiliului Superior al Magistraturii, competențele acestuia pot fi exercitate de către Consiliul Superior al Magistraturii. Hotărârile pot fi contestate la Curtea Supremă de Justiție conform prevederilor art. 40 din Legea nr. 178/2014 cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor.

(3) Până la numirea în funcție a 2/3 din membrii Colegiului de disciplină și etică din cadrul Consiliului Superior al Procurorilor, competențele acestuia pot fi exercitate de către Consiliul Superior al Procurorilor. Hotărârile pot fi contestate la Curtea Supremă de Justiție conform prevederilor art. 79 din Legea nr. 3/2016 cu privire la Procuratură.

PREȘEDINTELE PARLAMENTULUI

